HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Tallinna Haridusamet

18.03.2026 nr 9.5-2.2/25-26/21/16

Tallinna Raadiku Lasteaia haldusjärelevalve õiendi kinnitamine

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75[1] lõike 1, § 75[2] lõigete 1 ja 4, alushariduseaduse § 48 lõike 2 ning haridus- ja teadusministri 11.09.2025 käskkirja nr 215 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Tallinna Raadiku Lasteaia haldusjärelevalve õiendi (lisatud).

2. Lasteaia pidajal Tallinna Haridusametil esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.

3. Kui lasteaia pidaja ei täida ettekirjutust hoiatuses märgitud tähtaja jooksul, siis võib järelevalveorgan rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 9600 eurot.

4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Mare Tamm
järelevalveosakonna nõunik

Koopia: Tallinna Raadiku Lasteaed

735 0162
mare.tamm@hm.ee

Lisa
KINNITATUD
Haridus- ja Teadusministeeriumi
järelevalveosakonna nõuniku korraldusega
„Tallinna Raadiku Lasteaia haldusjärelevalve õiendi kinnitamine“

TALLINNA RAADIKU LASTEAIA HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Tallinna Raadiku Lasteaed (edaspidi *lasteaed)* on Tallinna Haridusameti (edaspidi *pidaja*) hallatav lasteaed aadressil Mahtra tn 13,11413 Tallinn, Harju maakond.

2. Haldusjärelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi *HTM*) järelevalveosakonna nõuniku 30.12.2025 korralduse nr 9.5-2.2/25-26/21/1 „Haldusjärelevalve algatamine Tallinna Raadiku Lasteaias“ alusel.

3. Järelevalves oli vaatluse all, kuidas on lasteaias korraldatud õppe- ja kasvatustegevus ning kuidas see võimaldab lastel jätkata õpinguid eestikeelses koolis; missuguseid metoodikaid ja õppematerjale kasutatakse õpetamisel; kas õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate kvalifikatsioon, sh eesti keele oskuse tase vastab nõuetele; kas õpetajad ja abiõpetajad on läbinud teises keeles õpetamise või metoodikakoolitusi; kas lasteaias hinnatakse õppe kvaliteeti ja tulemuslikkust ning kavandatakse sellest lähtudes arendustegevusi.

4. Järelevalvet õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakonna nõunikud Mare Tamm ja Hille Voolaid.

5. Järelevalve algas 09.02.2026.

6. Järelevalves vesteldi lasteaia direktori, õppealajuhataja, personalitöötaja, õpetajate, abiõpetajate ja eripedagoogiga ning pidaja ja hoolekogu esindajatega, tutvuti lasteaia õppekeskkonna ja dokumentatsiooniga ning vaadeldi õppe- ja kasvatustegevusi, võrreldi lasteaia dokumentatsioonis kajastatud andmeid tegeliku olukorra ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Tallinna Raadiku Lasteaed on Tallinnas tegutsev munitsipaallasteaed, mis võimaldab koolieast noorematele lastele hoidu ja alushariduse omandamist. Lasteaias oli järelevalve ajal kokku 10 rühma, 124 last ja 31 õppe- ja kasvatustöö läbiviijat.

Lasteaia arengukava on koostatud aastateks 2025–2027. Arengukavas on määratletud eestikeelse õppe- ja kasvatustegevuse strateegilised eesmärgid ning koostatud tegevuskava, kus on ette nähtud õppekava muutmine seoses eestikeelsele õppele üleminekuga, eesti keelest erineva kodukeelega laste eesti keele õppe süsteemne toetamine ja võimaluste arendamine; koostööprojektid eestikeelsele õppele ülemineku toetamiseks.

Lasteaias on toimunud sisehindamine pideva protsessina. Arutatud on lasteaia õppekava ja arengukava täitmist, eesti keele õpet, lastevanemate ja laste rahuloluküsitluse tulemusi, rühmade tegevuskavade täitmist, õppeaasta õppe- ja kasvatustegevuste eesmärkide täitmist, laste eesti keele omandamist kõikides rühmades, laste arenguvestluste tulemusi ja tulemustest lähtuvalt on esitatud tegevused järgmiseks õppeaastaks.

Lasteaias on kokku kümme rühma, nendest kolm on hoiurühmad ja kolm väiksemad rühmad, kus on tõhustatud tuge või erituge saavad lapsed, mille moodustamisel on arvestatud Rajaleidja otsustega.

Rühmaõpetajad on kokku viies rühmas, sealhulgas ühes lastehoiurühmas. Viies rühmas õpetajaid ei ole, on abiõpetajad ja/või eripedagoog.

Lasteaia on 31 õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajat, kvalifikatsioonile vastab 15 töötaja – kolme rühmaõpetaja, üheksa abiõpetaja, eripedagoogi, õppealajuhataja ja direktori kvalifikatsioon.

Õppeasutuses ei ole tagatud lasteaia töötajate üldarvu ja kvalifikatsiooninõuetele vastavate töötajate arvu piisavus nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust alushariduse riiklikus õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmiseks ning lapse eeldatavate üldoskuste ja arengutulemuste saavutamiseks.

Lasteaias on tööl 22 abiõpetajat, neist 12 keeleoskus ei vasta nõutavale keeletasemele B2. Kaks abiõpetajat planeerivad sooritada B2 taseme keeleeksami, kümme abiõpetajat on lahkumas.

Õpetajate tunde vaadeldakse üks kord õppeaastas, koostatakse kirjalik tagasiside. Eelmisel õppeaastal vaadeldi kaheksa õpetaja tunde. Tundide vaatluse plaani koostatud ei ole. Käesoleval õppeaastal tagasisidega tunnivaatlusi enne järelevalvet läbi viidud ei olnud. Tegevusi vaadeldakse ka jooksvalt, nt kui tuleb uus õpetaja, aga seda vaatlust ei dokumenteerita.

Arvestades lasteaia olukorda, kus rühmades töötavad õpetajatena õpetajad ja abiõpetajad, kel pedagoogiline kompetentsus kas puudub või on vähene, on oluline pöörata tähelepanu tegevuste vaatlusele, toetamaks õpetajate arengut. Samuti vajavad õpetajad tuge ka eesti keeles, sest mitmed abiõpetajad, kes õpetavad rühmas lapsi, on ebapiisava eesti keele oskusega. Õpetaja arengu toetamisel on samavõrd oluline ka tegevuste dokumenteerimine, mille alusel planeerida koolitusi või rakendada muid meetmeid õpetaja arengu toetamiseks.

Lasteaias kasutatakse õppe- ja kasvatustöö andmete dokumenteerimiseks e-lasteaia infosüsteemi ELIIS (edaspidi *ELIIS*). Laste arengu hindamine toimub õppekavas sätestatud põhimõtete ja kindlate vormide alusel.

Käesolev õiend saadeti lasteaia pidajale ja lasteaia direktorile ärakuulamisele 26.02.2026.

OLUKORRA KIRJELDUS

1. Lasteaia arengu planeerimine

1.1. Lasteaia arengukava

Alusharidusseaduse[1] (edaspidi *AHS*) kohaselt peab direktor koostama lasteaia järjepideva arengu tagamiseks koostöös töötajate, lasteaia pidaja ja hoolekoguga lasteaia arengukava. Arengukava tehakse vähemalt kolmeks aastaks. Arengukava koostamisel arvestatakse sisehindamise tulemustes esile toodud tugevustega ja parendusvaldkondadega ning riskianalüüsi tulemustega. Lasteaia pidaja peab kinnitama lasteaia arengukava ja looma võimalused arengukava eesmärke täitmiseks. Arengukava täitmise eest vastutab lasteaia direktor. Lasteaia arengukava avalikustatakse lasteaia veebilehel[2].

Lasteaia pidaja on kinnitanud[3] lasteaia arengukava aastateks 2025–2027, millele on andnud arvamuse hoolekogu[4] ja pedagoogiline nõukogu[5].

Arengukavas on seoses eestikeelse õppe- ja kasvatustegevusega seatud järgmised strateegilised eesmärgid: saavutada aastaks 2027 meeskonnas C1 eesti keele tase 100%; kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogide üldarv 90%; keelekümbluse põhimõtete rakendumine eesti keele õppes 100%; lastevanematega läbiviidud eestikeelse õppe rahuloluküsitluse tulemuste saavutamine 3,5 punkti aastaks 2026 (skaalal 1–5).

Arengukava sisaldab 2025.–2026. a tegevuskava[6], kus on ette nähtud õppekava muutmine seoses eestikeelsele õppele üleminekuga, eesti keelest erineva kodukeelega laste eesti keele õppe süsteemne toetamine ja võimaluste arendamine, mille eest vastutab eesti keele õppimise koordinaator; koostööprojektid eestikeelsele õppele ülemineku toetamiseks (keeleränne).

1.2. Sisehindamine

Seaduse[7] kohaselt peab direktor viima koostöös töötajatega läbi lasteaia sisehindamist, mis on pidev protsess ja mille eesmärk on tagada laste arengut toetavad tingimused ja lasteaia järjepidev areng. Lasteaia sisehindamise korra peab kehtestama direktor, olles kuulanud ära hoolekogu arvamuse.

Lasteaial on sisehindamise kord, mille on kinnitanud[8] direktor. Hoolekogu arvamuse avaldamise kohta kinnitavat dokumenti ei esitatud.

Direktori sõnul on hoolekogu protokoll 2019. aastast, aga sel ajal jäi kord direktoril kinnitamata ja kinnitati 2026. aastal. Plaanis on kehtivat korda muuta ja viia kooskõlla rakendunud alusharidusseadusega.

Jaanuaris 2026 kinnitatud korra õigusliku aluse viide pärineb koolieelse lasteasutuse seadusest (edaspidi *KELS*). Juhime tähelepanu, et uus alus peaks tulenema AHSist[9].

Korras[10] on sätestatud, et lasteaia sisehindamisega seotud tegevused on määratud lasteaia aasta tegevuskavas ning sisehindamise kohta koostatakse aruanne.

---

[1] AHS, § 19 lg 1 ja 3
[2] AHS, § 19 lg 4; § 26 lg 5 p 5.
[3] Lasnamäe linnaosakogu 17.12.2024 koosoleku protokoll nr 13 „Tallinna Raadiku Lasteaia arengukava 2025–2027".
[4] Hoolekogu 30.09.2024 protokoll nr 1-3/7.
[5] Pedagoogilise nõukogu 02.09.2024 protokoll nr 1-3/6, otsus nr 5.1.
[6] Tallinna Raadiku Lasteaia tegevuskava 2025–2026.
[7] AHS, § 19 lg 2; § 26 lg 5 p 4.
[8] Direktori 06.01.2026 käskkiri nr 1-2/3 „Tallinna Raadiku lasteaia sisehindamise kord".
[9] AHS, § 19 lg 2.
[10] Direktori 06.01.2026 käskkiri nr 1-2/3 „Tallinna Raadiku lasteaia sisehindamise kord".

Direktor lisas, et sisehindamisel hinnatakse arengukava täitmist ning sisehindamise tulemusi kasutatakse uue arengukava koostamisel. Sisehindamise aruanne koostatakse juhtkonna koostöös.

Lasteaia 2025/2026. õa tegevuskava on kinnitanud pedagoogiline nõukogu[11]. Tegevuskavas on esitatud arengukava strateegilised eesmärgid ja tegevused. 2025/2026. õppeaasta teema „Õpime mängides, mängime õppides" hõlmab hariduslike erivajaduste (edaspidi *HEV*) temaatikat, kus on välja toodud keele arengut toetavad igapäevategevused, nt väikegrupitöö, kohandatud keeleülesanded, visuaalid, soovitused koju, arengukoosolekud, üritused.

Direktori sõnul lähtutakse sisehindamisel kehtestatud korrast, aga vajadusel tehakse ka midagi lisaks. Oluliseks peetakse erinevate meetodite kasutamist, nt küsimustikke, vaatlusi, analüüse. Hinnatakse kõiki arengukavas sõnastatud valdkondi.

Sisehindamise kohta esitatud dokumentidest nähtus, et lasteaias on toimunud aastatel 2021–2025 sisehindamine pideva protsessina.

Lasteaed esitas järelevalvele 2021–2023. a sisehindamise aruande, mille on kinnitanud[12] direktor ja kooskõlastanud hoolekogu[13]. Lasteaial on koostatud 2023/2024. õa-l sisehindamise kokkuvõte[14], mis hõlmab viie valdkonna analüüsi, tugevusi ja parendustegevusi. Vajadustena on välja toodud personali eesti keele oskuse täiendamine, laste keeleõppe toetamine keelekümblusmetoodika abil ja eesti keele õpe erivajadustega lastele. Tugevusena on välja toodud, et osaletakse aktiivselt Keelerände projektis ja analüüsitud on eestikeelsele õppele üleminekut. On jätkatud eesti keele kui teise keele lavastusmängude projekti „Muinasjutud eesti keeles" elluviimist ja võetud eesti keele õppe edasiarendamiseks kasutusele tõhusamad õppemeetod, -vormid, -võtted.

Vestluses osalenud õpetajad ja abiõpetajad märkisid, et aastaid on tehtud lastelavastusi (lavastusmänge), mille eesmärk oli, et igaüks võib astuda etenduses mistahes rolli, aga see on hääbunud.

2024/2025. õa sisehindamise aruandest[15] nähtub, et lasteaias on toimunud õpetajate ja assistentide metoodiline ja keeleline nõustamine, nt on koostatud „tiimiraamat" eesti keele ja rühmaõpetajate omavahelise koostöö parendamiseks. Keeleõpet on töötajate jaoks diferentseeritud ning neile on pakutud individuaalset tuge. Laste eesti keele arengut on jälgitud ja dokumenteeritud regulaarselt, toimunud on eestikeelsed ühisüritused. Erivajadustega lastele on koostatud individuaalsed arenduskavad ning osutatud eripedagoogilist ja logopeedilist tuge. Toimunud on Keelerände koostööprojektid eestikeelsele õppele ülemineku toetamiseks. Lasteaed on korraldanud tagasisideküsitlusi.

Õppealajuhataja sõnul on viidud läbi rahuloluküsitlusi koolieelikute, vanemate ja personaliga. Küsitlus sisaldas ka küsimusi eesti keele kohta.

Direktor täpsustas, et tiimiraamat on koht ELIISis, kuhu kogutakse kõik personalile kasulikud materjalid. Õpetajad, kes käivad koolitustel, lisavad sinna ka oma koolitusmaterjalid ning sinna koondatakse olulisemad materjalid, mis võiks olla kolleegidele kasulikud.

[11] Pedagoogilise nõukogu 03.09.2025 protokoll nr 1-3/7.
[12] Direktori 23.05.2024 käskkiri nr 1-2/7 „Tallinna Raadiku lasteaia sisehindamise aruanne 2021–2023".
[13] Hoolekogu 02.05.2024 protokoll nr 1-3/4.
[14] Direktori 08.01.2026 käskkiri nr 1-2/4 „Tallinna Raadiku lasteaia sisehindamine 2023/2024. õa".
[15] Direktori 08.01.2026 käskkiri nr 1-2/5 Tallinna Raadiku Lasteaia 2024/2025. õa sisehindamise aruanne"; hoolekogu 26.06.2025 protokoll nr 1-3/7, pedagoogilise nõukogu 26.06.2025 koosoleku protokoll.

Järelevalvele esitatud pedagoogilise nõukogu protokollidest[16] nähtub, et arutatud on lasteaia õppekava ja arengukava täitmist, eesti keele õpet, lastevanemate ja laste rahuloluküsitluse tulemusi, rühmade tegevuskavade täitmist, õppeaasta õppe- ja kasvatustegevuste eesmärkide täitmist, laste eesti keele omandamist kõikides rühmades, laste arenguvestluste tulemusi ja on esitatud tegevused järgmiseks õppeaastaks.

Direktor lisas, et hoolekogu koosolekutel antakse ülevaade lasteaia tegevustest, ka sisehindamise aruandest. Iga aasta kohta ei ole eraldi ülevaadet sisehindamisest esitatud, tutvustatakse koondaruannet. Lastevanematele tutvustatakse rahuloluküsitluste tulemusi lastevanemate koosolekul.

Vestluses osalenud õpetajad ja abiõpetajad kinnitasid, et pedagoogilises nõukogus arutatakse õppetegevusega seotut. Koosoleku kohta koostatakse protokoll, tehakse otsused, arutatakse need läbi. Õpetajad ja abiõpetajad tõid välja, et igas rühmas tehakse tegevustest iga kuu kokkuvõte, nt mida rühm tegi, kus käidi. Kevadel, kui tehakse rühmas hindamine, tuuakse arvuliselt välja, nt mitu last vajavad tuge, mitu last on omandanud vajalikud oskused. Eripedagoog lisas, et kaks korda aastas tehakse kõne diagnostika.

Lasteaia arengukava on seaduse[17] kohaselt avaldatud lasteaia veebilehel[18].

1.3. Ettepanek direktorile
Lisada direktori käskkirjadele lisana dokument, mida kinnitatakse.

1.4. Ettekirjutus pidajale
Tagada direktori poolt lasteaia sisehindamise korra kehtestamine, kuulates eelnevalt ära hoolekogu arvamuse, vastavalt alusharidusseaduse § 19 lõikele 1 ja § 26 lõike 5 punktile 4. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

2. Õppekava ja õppe- ja kasvatustegevuse korraldus
2.1. Lasteaia õppekava
Lasteaia õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise ning läbiviimise alusdokument[19]. AHS[20] sätestab, et direktor peab koostama koostöös õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajatega lasteaia õppekava ja selle muudatused ning kinnitama need, olles kuulanud ära hoolekogu arvamuse. Lasteaia õppekava avalikustatakse lasteaia veebilehel.

Järelevalvele esitati õppekava algse kinnitamise dokumendina hoolekogu[21] arvamuse esitamise 2009. a protokoll ja direktori käskkiri[22]. Käskkirjale ei olnud lisatud õppekava. Pedagoogilise nõukogu protokoll puudus.

Järelevalves ei esitatud pedagoogilise nõukogu protokolli õppekava kinnitamise kohta.

Õppekavas on tehtud muudatusi mitmel korral. Teiste õppekava kohta esitatud dokumentide kohaselt on hoolekogu[23] ja pedagoogiline nõukogu[24] õppekava kooskõlastanud 2024, mille direktor on kinnitanud[25], kuid teinud seda enne hoolekoguga kooskõlastamist. Ühest

[16] Pedagoogilise nõukogu 26.06.2025 koosoleku protokoll nr 1-3/4; 11.11.2025 koosoleku protokoll nr 1-3/; 27.02.2024 koosoleku protokoll nr.1-3/2; 23.05.2024 koosoleku protokoll nr 1-3/5.
[17] AHS, § 19 lg 4.
[18] https://www.tallinn.ee/et/raadiku-lasteaed/agengukava, 04.02.2026.
[19] AHRÕK, § 2 lg 1.
[20] AHS, § 7 lg 5; § 26 lg 5 p 1.
[21] Hoolekogu 21.01.2009 koosoleku protokoll nr 1.
[22] Direktori 08.04.2009 käskkiri nr 1-2/05/1-ü „Tallinna Raadiku Lasteaia õppekava kinnitamine“.
[23] Hoolekogu 30.09.2024 protokoll nr 1-3/7.
[24] Pedagoogilise nõukogu 02.09.2024 koosoleku protokoll nr 1-3/6.
[25] Direktori 24.09.2024 käskkiri nr 1-2/13 „Õppekava kinnitamine“ (koos lisadega).

pedagoogilise nõukogu koosoleku protokollist[26] selgub, et ka 2025. a-l on antud kooskõlastus õppekava muudatustele. Õppekava juures on erinevad lisad, mis pärinevad aastatest 2011–2013, 2018–2019, 2024, 2025. Lasteaia õppekaval puudub märge dokumendi kinnitamise aja kohta.

Direktori selgitusel ei ole talle teada, kas neid lisasid kasutatakse ja õppekava muudatusi ta kinnitanud ei ole.

Lasteaia õppekava on seaduse[27] kohaselt avalikustatud lasteaia veebilehel[28].

Lasteaia õppekava vastab määruses[29] sätestatule.

Õppekavas[30] kehtestatu kohaselt toimub õppekava täiendamine üks kord poolaastas ja uuendamine kord kolme aasta tagant.
Vestluses osalenud õpetajad ja abiõpetajad tõid välja, et lasteaias on uue õppekava koostamiseks moodustatud meeskond, kes ei ole aga veel kokku saanud. Sügisel pedagoogilise nõukogu koosolekul arutati ja määrati õpetajad, kes hakkavad õppekavaga tegelema.

2.2. Rühmade moodustamine ja töökorraldus
Seaduse[31] kohaselt peab lasteaia direktor moodustama iga lapse vajadusi ja heaolu arvestades lasteaiarühmad. Laste piirarv rühmas on 20[32]. Lapse heaolu ja arengu toetamiseks võib lasteaias moodustada väiksemaid rühmi. HEV-lapsele sobiva suurusega rühma moodustamisel järgitakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitust või eriarsti hinnangut igal ööpäeval või ööpäev läbi kõrvalabi vajadust põhjustava terviseseisundi kohta või puude raskusastme tuvastamise otsust[33].
AHS[34] sätestab, et lastehoiurühmas võib olla kuni 15 last. Kuni kolmeaastaste lastehoiurühmas, milles töötab vähemalt üks täistööajaga õpetaja, võib olla kuni 16 last.

EHISe[35] andmetel on lasteaias kokku 124 last ja kümme rühma, neist kolmes hoiurühmas käib 32 last (Kiireke 14, Mesilane 4, Võilill 14), neljas lasteaiarühmas 72 (Sipsik 24, Kristallike 22, Rukkilill 13, Päkapikk 13) ja kolmes väiksemas rühmas 20 last (Kelluke 4, Pesakene 12, Täheke 4), kus on tõhustatud tuge või erituge saavaid lapsi.
Rühmade koosseisus on EHISe andmetel 121 muu emakeelega last.

Direktor selgitas, et lasteaias on kümme rühma, nendest kolm on hoiurühmad (Võilill, Mesilane, Kiireke) ja kolm erirühmad (Täheke, Kelluke, Pesakene). Lasteaias on üks koolieelikute rühm. Rühmade moodustamisel arvestatakse Rajaleidja otsustega.

Pidaja esindaja sõnul piirkonna laste arv väheneb kiiresti. Piirkonnas on täis koolieelikute rühmad, muus osas saavad lapsevanemad otsustada, kuhu lasteaeda laps panna. Probleemiks on logopeedilise abi tagamine.

Seaduse[36] kohaselt võib pidaja erandjuhul ja direktori ettepanekul, mille kohta on arvamust avaldanud hoolekogu, suurendada rühma piirarvu. Otsus suurendada rühma piirarvu tehakse iga rühma kohta eraldi, arvestades iga lapse vajadusi ja heaolu.

[26] Pedagoogilise nõukogu 3.09.2024 koosoleku protokoll nr 1-3/7.
[27] AHS, § 7 lg 5.
[28] https://www.tallinn.ee/et/raadiku-lasteaed/oppekava, 04.02.2026.
[29] AHRÕK, § 2 lg 3.
[30] Õppekava, p 2.3.
[31] AHS, § 10 lg 1.
[32] AHS, § 10 lg 2.
[33] AHS, § 10 lg 5.
[34] AHS, § 34 lg 1.
[35] EHIS, 14.01.2026.
[36] AHS, § 10 lg-d 6 ja 7.

Pidaja otsuses[37] on lubatud suurendada laste piirarvu ainult rühmas „Sipsik“.

Vestluses osalenud õpetajad ja abiõpetajad kinnitasid, et nad on teadlikud, et rühmades Sipsik (24) ja Kristallid (23) on laste piirarv ületatud.
Direktori kinnitusel on ta edastanud haridusametile taotluse kahe rühma piirarvu suurendamiseks.
Pidaja esindaja selgitas, et lasteaia juhti on teavitatud, et piirnormi suurendamiseks tuleb võtta ühendust lasteaia kuraatoriga, aga kuraatoriga ei ole lasteaia direktor ühendust võtnud. Segadus on tekkinud seoses alusharidusseaduse rakendumisega ning haridusameti volitusnormiga.

Ärakuulamisel esitas pidaja dokumendid[38] laste piirarvu suurendamise kohta rühmas „Kristallike“.

AHS[39] sätestab, et igas lasteaiarühmas peab töötama vähemalt üks täistööajaga õpetaja ning kogu rühma tööaja jooksul peab olema tagatud õpetaja või abiõpetaja kuni kümne lapse kohta. Liitrühmas peab töötama vähemalt üks täistööajaga õpetaja ning kogu rühma tööaja jooksul peab olema tagatud õpetaja, abiõpetaja või lapsehoidja kuni üheksa lapse kohta. Rühmas, milles on suurendatud käesoleva seaduse § 10 lõikes 2 sätestatud laste piirarvu, peab olema kogu rühma tööaja jooksul tagatud õpetaja või abiõpetaja kuni 12 lapse kohta. Rühmas, milles on suurendatud § 10 lõikes 3 sätestatud laste piirarvu, peab olema kogu rühma tööaja jooksul tagatud õpetaja või abiõpetaja kuni kümne lapse kohta.
AHSi[40] kohaselt peab lastehoiurühma tööaja jooksul olema tagatud lapsehoidja iga viie lapse kohta kuni kolmeaastaste laste puhul ja iga kümne lapse kohta üle kolmeaastaste laste puhul.

Lastehoiurühma tööaja jooksul on tagatud lapsehoidja iga viie lapse kohta kuni kolmeaastaste laste puhul ja iga kümne lapse kohta üle kolmeaastaste laste puhul.

Järelevalves selgus, et õpetajad puuduvad rühmades Kelluke (5 last), Võilill (8), Pesakene (9), Mesilane (12) ja Täheke (13) ning seal töötavad ainult abiõpetajad. Lasteaias ei ole eraldi muusika, liikumise ja eesti keele õpetajat.

Direktori sõnul on rühmaõpetajad osades lasteaiarühmades ja ühes lastehoiurühmas, kokku viies rühmas. Teistes rühmades töötavad abiõpetajad, sh kahes väiksemas rühmas, kus on tõhustatud ja eritoe vajadusega lapsed. Eripedagoog pakub tugiteenust neist kahes väikerühmas. Tõhustatud rühmas on kolm abiõpetajat, õpetajat ja eripedagoogi ei ole; eritoe rühmas (6 last) on kaks abiõpetajat ja 0,5 ametikohaga eripedagoog, õpetajat ei ole; teises eritoe rühmas on kaks abiõpetajat ja 0,5 ametikohaga eripedagoog, õpetajat ei ole. Direktor lisas, et abiõpetaja tuleb 06.30 või 07.30, õpetaja tuleb 07.30 või 08.30. Õpetajate abide (4) andmed ei ole EHISesse kantud, sest nendel ei ole õppe- ja kasvatustegevusega seotud ülesandeid. Erirühmades töötavad abiõpetajad vahetustega. Kõik lapsed ei käi lasteaias kohal iga päev, nt järelevalve ajal oli ühes rühmas (Täheke) kohal kolm, teises (Kelluke) kaks last.

Eripedagoog selgitas, et ta töötab kahes rühmas, õpetajaid seal ei ole, ta kohtub ka lastevanematega, annab ülesandeid abiõpetajatele. Tema arvates on abiõpetajatel neis rühmades, kus õpetajat ei ole, ülesandeid rohkem. Üks rühmaõpetaja lisas, et kui alushariduses ettevalmistust ei ole, on keerulisem täita õpetaja tööülesandeid, nt on keerulisem olla ka

[37] Tallinna Haridusameti juhataja 29.08.2025 käskkiri nr T-7-1/25/434 „Laste arvu suurendamine lasteaia rühmades“.
[38] Tallinna Haridusameti juhataja 12.03.2026 käskkiri nr T-7-1/26/190 „Laste arvu suurendamine Raadiku Lasteaia rühmade“; hoolekogu koosoleku protokoll 6.03.2026.
[39] AHS, § 11 lg-d 1 ja 2.
[40] AHS, § 34 lg-d 3 ja 4.

meeskonna juht. Eripedagoogi sõnu on õpetajaid tulnud, aga nad on lahkunud, pidades õpetaja tööd raskeks.

Direktori sõnul otsitakse õpetajaid septembrist 2024, probleem tekkis keelenõuete rakendumisega. Konkurss on välja kuulutatud novembrist, avaldatud Töötukassa kaudu, haridusameti portaalis nt TeamDash. Kandidaate ei ole. Eriti raske on leida õpetajaid erirühmadesse. Aktiivselt otsitakse abiõpetajaid C1-tasemega, kes edaspidi saaks töötada õpetaja ametikohal. Lasteaias töötavad abiõpetajad ei ole suutnud teha ära keeleeksamit. Kaks abiõpetajat on minemas C1 keeleeksamile. Olukorda õpetajate värbamisel peetakse raskeks.

Vestluses osalenud õpetajad ja abiõpetajad kirjeldasid, et õppetegevusi viib läbi õpetaja. Varasemalt oli lasteaias eesti keele õpetaja, sellist ametikohta enam ei ole, eesti keele õpetaja jätkab rühmaõpetajana. Koostatakse kuuplaan. Ülesandeid abiõpetajale annab õpetaja. Abiõpetaja võtab lapsed vastu, aitab vajadusel õppetegevuses. Toitlustuse ja koristusega abiõpetaja ei tegele.

Pidaja sõnul küsib haridusamet lasteaialt värbamise plaani, üleminekuteemadel on tulemas kohtumine abilinnapeaga.

2.3. Päevakava

AHSi[41] kohaselt tuleb rühma õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel arvestada lastehoiu ja lasteaia päevakavaga. Nõuded päevakavale on esitatud määruses[42]. Õppeasutuses tuleb koostada päevakava, arvestades käesoleva määruse nõudeid, õppeasutuse lahtioleku aega ning laste ealisi ja individuaalseid arenguvajadusi. Lasteaia päevakava peab kinnitama direktor.

Lasteaia päevakava on nõuetekohaselt[43], direktor kinnitanud[44]. Lasteaia päevakava koostamisel on arvesse võetud määruses esitatud nõudeid[45].

2.4. Õppe- ja kasvatustegevuse dokumenteerimine

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine, rakendamine, hindamine ja arendamine on paindlik ning põhineb pedagoogilisel dokumenteerimisel (edaspidi *dokumenteerimine*). Dokumenteerimise käigus tehakse nähtavaks õppe- ja kasvatustegevuse seos õppekavaga, eesmärgid, tegevused, teemakäsitlus ning kokkuvõte eesmärkide saavutamisest, samuti õppimise protsess (kogemused, tegevused) ja laste kognitiivne potentsiaal (arutlusoskus, väljendatud seisukohad, teadmised).[46]

Õppekava kohaselt on lasteaias õppe- ja kasvatustegevuse päevik. Rühma õpetaja kannab päevikusse õppe ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted nende täitmiseks ning andmed õppetegevuste kohta. Lasteaia õpetajad ja muusika ning eesti keele õpetajad täidavad õppe ja kasvatustegevuse päeviku ja allkirjastavad. Õppekava kohaselt koostatakse rühma aasta tegevuskava, nädalaplaan[47].

Direktori sõnul täidetakse päevikuid ELIISis, paberkandjal päevikuid ei ole, päevikuid täidavad õpetajad, abiõpetajad ja eripedagoog. Õppealajuhataja jälgib päeviku täitmist.

---

[41] AHRÕK, § 8 lg 1-2.
[42] Vabariigi Valitsuse 26.06.2025. a määrus nr 47 „Lastehoiu ja lasteaia õpi- ja kasvukeskkonna nõuded“, § 18.
[43] Vabariigi Valitsuse 26.06.2025. a määrus nr 47 „Lastehoiu ja lasteaia õpi- ja kasvukeskkonna nõuded“, § 18 lg 1.
[44] Direktori 6.01.2026 käskkiri nr 1-2/2 „Päevakava kinnitamine“.
[45] Vabariigi Valitsuse 26.06.2025.a määrus nr 47 „Lastehoiu ja lasteaia õpi- ja kasvukeskkonna nõuded“, § 18 lg 2.
[46] AHRÕK, § 8 lg 3.
[47] Õppekava, p 3.1.2.

Järelevalves leidis kinnitust, et dokumente täidetakse vastavalt korrale.

2.5. Eestikeelse õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

Seaduse[48] kohaselt toimub munitsipaallasteaias õppe- ja kasvatustegevus eesti keeles.
HEV-lapse õppe- ja kasvatustegevuses võib vanema kirjalikul nõusolekul peale eesti keele või selle asemel kasutada eesti keelest erinevat keelt, kui põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 47 nimetatud kooliväline nõustamismeeskond on lapsele tõhustatud toe või eritoe rakendamise soovitust andes leidnud, et eestikeelne õppe- ja kasvatustegevus ei ole lapse arengu eripära tõttu talle jõukohane. [49]
Riikliku õppekava kohaselt (edaspidi *AHRÕK*) kohaselt peavad kõik töötajad panustama lapse arengu toetamiseks ja tema potentsiaali parimaks avaldumiseks[50].

Õppekavas on kirjeldatud, et lasteaias toimub eesti keele omandamine keelekümblusmetoodika baasil osalise keelekümblusena (osakaal 50%). Sellisel juhul on eesti keele õpe seotud konkreetse õpetajaga. Keelekümblusprogrammi põhimõte on üks inimene üks keel. Lasteaia eripäraks on eesti keele õppimine lavastusmängude abil, mille väljundiks on iga-aastane eestikeelsete lavastusmängude festival. Nt on lugemise ja kirjutamise alustes: eristab eesti- ja venekeelseid tähti; eristab kirjapildi järgi eestikeelseid ja venekeelseid sõnasilte ja raamatuid; eristab Eesti ja Venemaa rahvarõivaid.

Juhime tähelepanu, et õppekava uuendamisel tuleb eestikeelse õppe- ja kasvatustegevuse sisu kooskõlla viia riiklikus õppekavas sätestatuga ja jätta välja õppekavas punktid, mida lasteaed ei ole juba mitmeid aastaid oma õppe- ja kasvatustegevuses rakendanud.

Direktor selgitas, et lasteaias oli osalise keelekümbluse rühm aastani 2024, osaliselt on kasutusel erirühmades. Väiksemates rühmades toimub õpe pool päeva eesti ja pool päeva vene keeles. Lavastusmänge nii suurelt ei tehta, venekeelseid tähti enam ei õpetata, ei ole eesti- ja venekeelseid sõnasilte ja raamatuid, ei eristata Eesti ja Venemaa rahvarõivaid.

Lasteaia 2025/2026. õa tegevuskavas[51] on esitatud aasta teema „Õpime mängides, mängime õppides“, mis hõlmab HEV-temaatikat ja kus on välja toodud keele arengut toetavad igapäevategevused, nt väikegrupitöö, kohandatud keeleülesanded, visuaalid, soovitused koju, arengukoosolekud, üritused.

Õppealajuhataja sõnul töötavad abiõpetajad koostöös, rühm jagatakse vajadusel gruppideks, antakse ülesandeid väiksemale grupile. Arengukoosolekud on rühmasisesed. Õpetajatelt küsitakse tagasisidet, kuidas kasutatakse uut metoodilist materjali. Kõik üritused toimuvad eesti keeles, nt keskaja pidu, kus etendus toimus eesti keeles, tähistatakse rahvakalendri tähtpäevi, käiakse ekskursioonidel ja muuseumides, nt Vabaõhumuuseumis, Loodusmuuseumis. Venekeelseid üritusi lasteaias ei tehta.
Pedagoogilise nõukogu protokollist[52] selgub, et kõikide rühmade õpetajad on analüüsinud eesti keele omandamist, nt on 2025. a-l kiidetud heaks eesti keele omandamine rühmades. Antud on soovitused 2025/2026. õa-ks aiarühmadele: tugevdada eesti keele kui teise keele õpet ja kasutada keelekümblust toetavaid metoodikaid ja tihendada koostööd lastevanematega.
Lastevanemate rahulolu-uuringust selgub, et tuleb jätkata selge ja arusaadava infovahetusega eestikeelsele õppele ülemineku teemal ja jätkata eesti keele oskuse arendamist igas vanuses lastele.

Õppealajuhataja sõnul on peamine viis, kuidas jälgitakse eestikeelset õpet, vaatlus – kuidas

[48] AHS, § 8 lg 1.
[49] AHS, § 8 lg 1, 3.
[50] AHRÕK, § 5 lg 2.
[51] Pedagoogilise nõukogu 03.09.2025 protokoll nr 1-3/7.
[52] Pedagoogilise nõukogu 26.06.2025 koosoleku protokoll nr 1-3/4.

lapsed mõistavad juhiseid, kuidas täidavad töövihikut, lisaks osalevad lapsed võistlustel, konkurssidel, üritustel. Jälgitakse õppekava täitmist. Mõned õpetajad on töötanud vähe aega, neile on antud lisamaterjali, aga uued õpetajad ei oska veel kõike kasutada. Õpetajaid suunatakse koolitustele, samm-sammult toimub üleminek eestikeelsele õppele. Lapse arengu individuaalsuse kaarti täidavad õpetajad kaks korda aastas, seal kajastub ka eesti keele areng. Sel aastal on viidud läbi väike küsimustik, kus on ka järeldused, nt et on vaja rohkem korrata.

Direktori sõnul peetakse tugevuseks kogu üleminekuprotsessi eestikeelsele õppele, koostati üleminekukava. Tunnitegevused toimuvad eesti keeles, omavahel räägivad lapsed ka vene keeles. Soetatud on eestikeelseid õppevahendeid. On hea koostöö linna asutustega, toimuvad eestikeelsed ühisüritused. Käiakse muuseumides, nt Loodusmuuseumis. Eelmise aasta rahuloluküsimustikes oli küsimus lastevanematele, kuidas nad hindavad eestikeelse õppe korraldust lasteaias, sealt sai lasteaed tagasisidet nii tugevuste kui parendusvaldkondade kohta. Õppealajuhataja sõnul on õpet toetanud visuaalsed vahendid, nt on koostatud silte. Ka päevakava on visualiseeritud. Koridorides on stendid, mida saavad kasutada nii õpetajad kui lapsed. Aasta lõpus täitsid õpetajad õppekava täitmise analüüsi ja sealt selgusid nii tugevused kui parendusvaldkonnad. Õpetajad täidavad õppeplaane, toimub vaatlus juhtkonna poolt, õpetajad jagavad ELIISis videosalvestisi lastevanematele.

Vestluses osalenud õpetajad ja abiõpetajad lisasid, et laste keeleõppega seonduvat on uuritud ning tulemustest lähtuvalt on viidud sisse ka muudatusi, palju rohkem tehakse kordamist, et materjal kinnistuks, tehakse palju läbimängu, rollimängu, situatsioonimängu. Koolieelikute puhul peetakse väga oluliseks lugemisoskuse arendamist. Eripedagoog lisas, et kasutatakse visualiseerimist, nt pildid, sildid.

Pidaja esindajate sõnul on külastatud kõiki rühmasid, vaadati õppetegevusi ja anti tagasisidet ning on kohtutud õpetajatega. Oluline on visuaalne vaatlus, rühmade külastus, nt kui palju lapsed räägivad eesti keeles. Tuginetakse ka lasteaia juhi vastutusele.

Direktori hinnangul on lapsed valmis jätkama õpinguid koolis eesti keeles. Lapsevanematel on võimalik taotleda koolipikendust. Eelmisel õppeaastal ei taotlenud keegi koolipikendust. Võimalik on ka, et lapsi pannakse venekeelsesse erakooli. Seda teavet ei ole, kui palju lapsi on läinud venekeelsesse kooli, rohkem minnakse Pae ja Kuristiku kooli.

Vestlusel osalenud lapsevanem tõi välja, et eesti keele õpetamine tekitab muret, sest õpetajad ja lapsed peavad rääkima lasteaias eesti keeles, kuid nad ei saa eesti keelest mitte alati aru, nt laps küll laulab eesti keeles, aga ta ei saa aru, millest laulab.

Järelevalves vaadeldi viie rühma tegevusi, mille eesmärk oli saada ülevaade, kas õppe- ja kasvatustegevused toimuvad eesti keeles; kas laste keeleoskus on piisav, jätkamaks õpinguid koolis eesti keeles; mil viisil jälgitakse lasteaias eestikeelset õpet.

Järelevalves vaadeldud õppe- ja kasvatustegevused olid väga erineva tasemega. Tagasisidet andis õpetajatele õppealajuhataja. Tagasiside oli toetav, sõbralik ja hõlmas peamiselt õpetaja tegevusplaani ja meetodeid.

Juhime tähelepanu, et vaatluste tagasisides peaks vaatleja andma tegevusele tagasisidet mitte ainult õppe- ja kasvatustegevuse ülesehituse kohta, vaid ka teistele olulistele tegevuse osadele: füüsiline ja vaimne keskkond, laste ja õpetajate suhtlusdünaamika, laste ja õpetajate eesti keele kasutus, lapse õppetegevuse diferentseerimine, laste grupitegevused, meetodid keeleõppes, rühmameeskonna tegutsemine ja omavaheline töökorraldus.

Õppealajuhataja sõnul vaadeldakse õpetaja tunde, kus koostatakse kirjalik tagasiside, üks kord õppeaastas. Eelmisel õppeaastal vaadeldi kaheksa õpetaja tunde. Tundide vaatluse plaani

koostatud ei ole. Käesoleval õppeaastal tagasisidega tunnivaatlusi enne järelevalvet läbi viidud ei olnud. Tegevusi vaadeldakse ka jooksvalt, nt kui tuleb uus õpetaja, aga seda vaatlust ei dokumenteerita.

Arvestada lasteaia olukorda, kus rühmades töötavad õpetajatena õpetajad ja abiõpetajad, kel pedagoogiline kompetentsus kas puudub või on vähene, on oluline pöörata tähelepanu tegevuste vaatlusele, toetamaks õpetajate arengut. Samuti vajavad õpetajad tuge ka eesti keeles, sest mitmed abiõpetajad, kes õpetavad rühmas õpilasi, on ebapiisava eesti keele oskusega. Õpetaja arengu toetamisel on samavõrd oluline ka tegevuste dokumenteerimine, mille alusel planeerida koolitusi või rakendada muid meetmeid õpetaja arengu toetamiseks.

2.6. Ettepanek direktorile
Õigusselgusest lähtuvalt lisada õppekavale ja selle lisadele märge dokumendi kinnitamise aja kohta.

2.7. Ettekirjutused pidajale
Tagada lasteaia õppekava koostamine ja selle muudatuste kinnitamine vastavalt alusharidusseaduse § 7 lõikes 5 sätestatule. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

3. Lapse arengu toetamine ja hindamine

3.1. Arengu hindamine

Seaduse[53] kohaselt on lapse arengu hindamine osa õppe- ja kasvatusprotsessist ja sellest tulenevalt arvestatav osa õpetaja tööst. Lasteaia õppekava[54] sätestab, et lapse arengu toetamine lasteasutuses on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab lasteasutuse juhataja.

Vestluses osalenud õpetajad ja abiõpetajad kirjeldasid, et meeskonna ülesandeks on laste õpetamine ja kasvatamine, suhtlus vanematega, õpetaja on meeskonna juht. Vastavalt vanusele on lasteaias välja töötatud arengukaardid, mis põhinevad õppekaval ja kuhu märgitakse tulemused. Tegemist on meeskonnatööga, aga rohkem kirjutab kaardile õpetaja, kes rühma juhib.

AHRÕK[55] kehtestab, et lastehoiu ja lasteaia õppekavas sõnastatakse lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas analüüsimise ja hindamise korraldus, samuti erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas selle korraldus.

Õppealajuhataja sõnul on esimene meetod vaatlus, siis töölehed, kevadel rahuloluküsitlused. Tulemused dokumenteeritakse lapse individuaalsuse kaardile.

Õppekava[56] kohaselt on igale lapsele avatud individuaalne arengukaart, mille erinevad vormid on kinnitatud õppekava lisana[57]. Kokku on neli erineva vanuseastmega vormi pervasiivsete arenguhäiretega lastele, üks vorm tasandusrühma[58] lastele, II tasandi hindamise neli vormi ja I tasandi[59] hindamise kuus vormi. Hindamine toimub kaks korda aastas – sügisel ja kevadel. Vormi lõpus on kahe hindamise alusel koostatud õppeaasta kokkuvõte. Lapse arengu erinevate aspektide hindamise tulemused märgitakse kaardile kokkulepitud värvikoodide abil, nt roheline–alati, kollane–saab hakkama, punane–vajab abi, lilla–andekas.

[53] AHS, § 12 lg 5.
[54] Õppekava, ptk 2.2.
[55] AHRÕK, § 2 lg 2 p 4; § 2 lg 3 p 5.
[56] Õppekava, pt 3.
[57] Õppekava, lisa 3. Lapse arengujälgimise kaart/ lapse individuaalsuse kaart.
[58] Õppekava, lisa 4. Lapse arengu jälgimise kaart. Tasandusrühm.
[59] Õppekava, lisa 5. Lapse arengu jälgimise kaart (I tasand).

Vestluses osalenud õpetajate ja abiõpetajate sõnul koostatakse kindlasti individuaalne arenduskaart Rajaleidja otsusega lastele, lisaks, kui on näha, et laps on nõrgem. Eelmisel aastal oli vajadus koostada kaarte ka käitumisraskusega lastele. Täitmise aluseks on nt vaatlused, kaarti täidetakse kaks korda aastas.

Eripedagoog lisas, et individuaalse arenduskaardi koostamisele eelneb arutelu lapsevanemaga.

Vormides on esitatud lapse üldiseloomustuse, sealhulgas *suhtlemise ja kõne valdkonna* iseloomustus, eraldi hinnatakse eesti keele kui teise keele oskust, välja arvatud tasandusrühma lastel, kelle kaartidel ei ole esitatud eesti keele omandamise jälgimist.
Vestluses osalenud õpetajad ja abiõpetajad tõid välja, et muu kodukeelega laste vastuvõtul keeleoskust testitakse, esmalt vene ja hiljem eesti keeles. Alustatakse igapäevase rutiiniga, sõnad tere, palun, aitäh, lisaks individuaalsed tegevused, mida teevad abiõpetajad.

AHRÕKis[60] on sätestatud lapse arengu hindamise põhimõtted, mille kohaselt lastehoius ja lasteaias koostatakse vähemalt üks kord õppeaastas lapse arengust kirjalik kokkuvõte ning vajadusel viiakse lapse arengu toetamiseks vanemaga läbi arenguvestlus.

Vestluses osalenud õpetajate ja abiõpetajate sõnul antakse tagasisidet peamiselt vanema küsimisel või arenguvestlusel. Lapsevanemad näevad ja kuulevad lapse keeleoskust üritustel, nt lastevanematele korraldati lõunakontsert, oli mardipäev, kus vanemad ka osalesid, oli jõulupidu.

Direktori selgitusel arenguvestlused protokollitakse, kuid kõigi vanematega arenguvestlusi ei ole läbi viidud.

Määruse[61] kohaselt toetatakse lapse, kelle kodune keel ei ole eesti keel, eesti keele omandamist vajadusel eraldi eesti keele arengu toetamiseks mõeldud tegevuste kaudu. Eesti keele oskuse toetamisel ja õppe eeldatavate tulemuste kavandamisel arvestatakse lapse arengutaset ning vanust[62].

Õppekavas[63] on märgitud, et vanemad saavad korrapäraselt informatsiooni oma lapse arengu ja õppe- ja kasvatustöö korralduse kohta.

Direktori sõnul ei selgitata laste vastuvõtul välja nende eesti keele oskus, kahe kuu jooksul õpetajad jälgivad õpilasi ning novembriks tehakse kokkuvõte lapse arengust, pedagoogilises nõukogus arutatakse läbi toevajadus, kuid eesti keele oskust ei hinnata.

Järelevalves nähtus, et lasteaias ei ole töötatud välja kriteeriume lapse eesti keele oskuse väljaselgitamiseks ning sellest lähtuvalt lapse arengu toetamiseks eesti keele õppes. Arvestades olukorda, kus lapsed tulevad lasteaeda erineva keeleoskusega ja erineva koduse toega, oleks oluline pöörata tähelepanu lapse toevajaduse väljaselgitamisele eesti keele õppes, et tagada lastele individuaalne tugi.

Määruse[64] kohaselt peab õpetaja koostama vajadusel koostöös abiõpetaja, tugispetsialisti, tugiteenuste koordineerija ja vanemaga lapsele riikliku õppekava alusel individuaalse arenduskava. Vähemalt üks kord õppeaastas tuleb teha koostöös tugispetsialistide ning vanemaga kokkuvõte individuaalse arenduskava (edaspidi *IAK*) rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest, arengueesmärkide saavutamisest ning lapse edasistest vajadustest.

[60] AHRÕK, § 23 lg 5.
[61] AHRÕK, § 9 lg 4.
[62] AHS, § 9 lg 6.
[63] Õppekava, lk 6.
[64] AHRÕK, § 9 lg 3.

Lasteaial on õppekava lisana olemas individuaalse arenduskava vorm[65].

Õppealajuhataja selgitas, ELIISis on IAKd olemas. Eelmisel õppeaastal neid koostati, käesoleval õppeaastal ei ole koostatud.

3.2. AHS[66] sätestab, et lapse arengu toetamiseks peab direktor määrama tugiteenuste koordineerija, kelle ülesanne on korraldada lasteaiasisest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks, ning koordineerida lasteaiavälises võrgustikutöös osalemist. Direktori võib tugiteenuste koordineerijaks määrata lasteaia pidaja. Tugiteenuste koordineerija (edaspidi *TUKO*) peab toetama ja juhendama õpetajaid lapse esmase toe kavandamisel, nõustama vanemaid ning tegema õpetajatele ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, lasteaias pakutavate lapse arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning põhikooli ülemineku toetamiseks.

Järelevalves selgus, et TUKOt lasteaias määratud ei ole.

Juhime tähelepanu, et AHSi[67] kohaselt tuleb lasteaia tegevus vastavusse viia seaduse nõuetega viivitamata, kuid hiljemalt 2026. aasta 31. augustiks.

3.3. AHSi[68] kohaselt koostatakse koolivalmiduskaart lasteaia õppekava alusel ning lasteaed peab kandma Eesti hariduse infosüsteemi alushariduse riikliku õppekava läbinud lapse koolivalmiduskaardi. Määruse[69] kohaselt peab koolivalmiduskaardil olema kirjeldatud lapse üldoskuste[70] ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade arengutulemused.

Riiklikus õppekavas[71] eristatakse nelja üldoskuste rühma: mänguoskused; tunnetus- ja õpioskused; sotsiaalsed oskused; eneseregulatsiooni oskused. AHRÕKi[72] järgselt on õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad järgmised: mina ja keskkond; keel ja kõne; matemaatika; kunst; muusika; liikumine.

Õppekavas[73] on esitatud koolivalmiduskaardi vorm.

Koolivalmiduskaardi vormil puuduvad õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade arengutulemused. Kaardil on sätestatud tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed ja mänguoskused, enesekohased oskused, kõne areng ja üldfüüsiline areng, lisaks kokkuvõte koolivalmidusest, kus kirjeldatakse lapse tugevad ja toetamist vajavad küljed ning lisatakse õpetaja(te)arvamus koolivalmiduse kohta.

Direktor nõustus, et koolivalmiduskaarte sel viisil koostatud ei ole, aga kui koostatakse uus õppekava, siis kindlasti arvestatakse nõuetega koolivalmiduskaardile.

Vestluses osalenud õpetajad ja abiõpetajad tõid välja, et nad on teadlikud, et ELIISis on olemas koolivalmiduskaardi vorm. Üks õpetaja märkis, et tema on täitnud koolivalmiduskaarti, märgitakse sotsiaalsed oskused, tähelepanu, keel jms. Koolivalmiduskaardi koostamisele on kaasatud eripedagoog.

[65] Õppekava, lisa 1 „Individuaalne arenduskava“ (2025).
[66] AHS, § 12 lg-d 3 ja 4.
[67] AHS, § 51 lg 1.
[68] AHS, § 7 lg 6.
[69] AHRÕK, § 23 lg 7.
[70] AHRÕK, § 11 lg 1.
[71] AHRÕK, § 11 lg 1.
[72] AHRÕK, § 16 lg 2.
[73] Õppekava, lisa 2. Koolivalmiduskaart.

3.4. Ettepanekud direktorile

3.4.1. Arutada läbi õpetajate ja abiõpetajatega lapse arengu jälgimise kaardi täitmise ja lapse individuaalse arenduskava koostamise põhimõtted ning eesmärgid ning nende kasutamise erinevused.

3.4.2. Koostada igale lapsele, mitte ainult koolivälise nõustamismeeskonna otsuse alusel, toe vajaduse ilmnemisel individuaalse arenduskava rühmaõpetaja poolt koostöös abiõpetaja, tugispetsialisti ja vanemaga, et toetada ja arendada last tema vajadustest lähtuvalt.

3.4.3. Määrata lasteaias tugiteenuste koordineerija, tagamaks laste erivajaduste ilmnemisel ja nende arengu toetamine ladus koostöö osapoolte vahel.

3.5. Ettekirjutus pidajale

Tagada koolimineva lapse kohta koolivalmiduskaardi koostamine vastavalt haridus- ja teadusministri 07.08.2025. a määruse nr 33 „Alushariduse riiklik õppekava“ § 23 lõikes 7 sätestatule. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

4. Õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajad

4.1. Õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate kvalifikatsioon

AHSi[74] kohaselt on õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajad rühmaõpetaja, muusikaõpetaja ja liikumisõpetaja (edaspidi koos *õpetaja*), direktor, õppejuht, abiõpetaja ja tugispetsialistid. Lasteaia pidaja võib käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks luua täiendavaid ametikohti.

Lasteaia õpetaja kvalifikatsiooninõuded[75] on kõrgharidus ja õpetajakutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele või kõrgharidus, pedagoogilised kompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

Lasteaia abiõpetaja kvalifikatsiooninõuded[76] on vähemalt keskharidus ja lapsehoidja kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele või vähemalt keskharidus ja pedagoogilised kompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate kvalifikatsiooni vastavust seaduses[77] toodud nõuetele ja võrreldi EHISesse[78] kantud ning õppeasutuses kohapeal olevaid kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente. Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli lasteaias kokku 31: 6 rühmaõpetajat, 22 abiõpetajat, eripedagoog, õppealajuhataja, direktor.

Järelevalvemenetluse ajal lahkus direktor oma ametikohalt. Lasteaia pidaja nimetas ametisse direktori kohusetäitja kuni uue direktori leidmiseni.

AHSi[79] kohaselt peab lasteaia pidaja tagama, et lasteaia töötajate üldarv ja kvalifikatsiooninõuetele vastavate töötajate arv on nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtudes piisav alushariduse riiklikus õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmiseks ning lapse eeldatavate üldoskuste ja arengutulemuste saavutamiseks.

Lasteaias töötavatest õppe- ja kasvatustegevuse töötajatest vastab kvalifikatsioonile 15 töötaja, kolme rühmaõpetaja, üheksa abiõpetaja, eripedagoogi, õppealajuhataja ja direktori kvalifikatsioon.

Õppeasutuses ei ole tagatud lasteaia töötajate üldarvu ja kvalifikatsiooninõuetele vastavate

[74] AHS, § 27 lg 1.
[75] AHS, § 29 lg 3.
[76] AHS, § 29 lg 5.
[77] AHS, § 29.
[78] EHIS, 09.02.2026.
[79] AHS, § 27 lg 2.

töötajate arvu piisavus nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust alushariduse riiklikus õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmiseks ning lapse eeldatavate üldoskuste ja arengutulemuste saavutamiseks, võttes arvesse, et õpetajate koguarvust vastab 48% kvalifikatsiooninõuetele.

Haridusandmetel[80] on õpetajate arv 2020–2026 vähenenud aastate jooksul 21st 6 õpetajani (2020-21, 2024-9, 2025-6).

Õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajad, kelle kvalifikatsioon ei vastanud kehtestatud nõuetele, on esitatud dokumendi lisas 2.

4.2. Seaduse[81] kohaselt tuleb tagada vajaduse korral lapsele lasteaias põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõike 3 alusel kehtestatud tugispetsialistide teenuse kirjeldusele ja teenuse rakendamise korrale vastav eripedagoogi, logopeedi või muu tugispetsialisti teenus.

EHISe[82] andmetel on lasteaias üks eripedagoog. Eripedagoog töötab 0,5 koormusega ühes erivajadustega laste rühmas ja 0,5 ametikohaga teises erivajadustega laste rühmas. Nendes rühmades puudub rühmaõpetaja, töötavad kaks abiõpetajat. Ülejäänud seitsme rühma lastele eripedagoogi teenust ei pakuta.

Selgitame, et kui lasteaias ei kata eripedagoogi ametikoht kõikide laste teenuse vajadust, tuleb lasteaias eripedagoogilise teenuse tegeliku mahu vajaduse hindamiseks läbi viia väljastpoolt tellitud spetsialisti hindamine ja vastavalt antud hinnangule tagada eripedagoogi teenuse pakkumine vastavas mahus.

Logopeedi lasteaias ei tööta.

Vestluses osalenud hoolekogu liikmed ja lapsevanem teadsid, et lasteaias ei ole logopeedi, aga nad ei teadnud, et lasteaias on eripedagoog.

Selgitame, et lasteasutuses on logopeedi ülesandeks lapse kõne hindamine, kõnearengu jälgimine, sekkumine, teraapiaplaani koostamine, vanema nõustamine ja koostöö õpetajatega jm. Kui lasteaias ei tööta logopeedi, on oluline, et peale seda, kui õpetaja või lapsevanem on märganud erivajadust, saaks erialaspetsialist ehk logopeed lapse toevajadust hinnata. Alles hindamise järgselt on võimalik direktoril ja pidajal otsustada edasised sammud esmatasandi tugiteenuse pakkumise tagamisel.

Direktori sõnul olid lasteaias logopeedid, aga nad ei saanud ametikohal jätkata, sest ühel puudus vastav haridus, teisel keeleoskus, mõlemad jätkavad abiõpetajatena. Eripedagoog töötab kahes rühmas, vajadus on nii eripedagoogi kui logopeedi järele. Eripedagoogi teenus on tagatud ainult vene keeles, logopeedi teenus ei ole tagatud. 1,0 eripedagoogi ametikohta oleks lisaks vaja. Pidajat on eripedagoogi ja logopeedi vajadusest teavitatud.

Abiõpetaja keelenõudeks on B2, mis tuleb vastavusse viia 1. augustiks 2026. Keeleameti poolt läbi viidud kontrolli tulemusel on 12 abiõpetajale seatud tähtaeg eesti keele B2-taseme saavutamiseks.

Vestluses osalenud õpetajate ja abiõpetajate sõnul ei ole see realistlik täita. Üks õpetaja veab Keelekohvikut, toetades alates jaanuarist kaks korda nädalas pool tundi abiõpetaja keeleoskust, valmistutakse ka eksamiks.

[80] Haridus- ja Teadusministeerium, 2026.
[81] AHS, § 12 lg 6.
[82] EHIS, seisuga 9.02.2026.

Vestlusel osalenud hoolekogu liikme sõnul on lasteaias mureks, et paljudel töötajatel puudub kvalifikatsioon ja ei saada aru, miks on abiõpetaja keeleoskuseks nõutav B2 tase.

Vestlusel osalenud lapsevanem tõi probleemina välja, et õpetajad peavad lahkuma, kui neil puudub vajalik keeleoskus ja nende asemel töötavad õpetajad, kel puudub pedagoogiline haridus ja kes ei oska töötada erivajadustega õpilastega.

Direktori sõnul kaks abiõpetajat soovivad sooritada keeleeksami ja kümme abiõpetajat lahkuvad. Hoiatused on töötajatele saadetud eelmise aasta jaanuaris, aprillist, märtsist saadetakse ülesütlemiskirjad.

4.3. AHSi[83] kohaselt kannab lasteaed või lasteaia pidaja hariduse infosüsteemi andmed lasteaia töötajate ja töösuhete, sealhulgas töötajate omandatud kvalifikatsiooni kohta.

EHISesse esitatud andmete õigsuse eest vastutab andmete esitaja. Registrisse puudulike või ebaõigete andmete tahtmatul või tahtlikul esitamisel ja nende avastamisel on andmete esitaja kohustatud esitama parandused vea avastamise või sellest teatamise päeval. [84]

EHISe[85] andmetes oli ebatäpsusi.

Andmete veerus oli märgitud „õpetamise keeleks“ vene keel. Samuti oli märgitud kahe abiõpetaja, kellel puudub eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele, kvalifikatsioon vastavaks. Ühe õpetaja kohta oli EHISes märgitud ametikohaks eesti keele õpetaja. Järelevalves selgus, et õpetaja töötas rühmaõpetajana.

Pidaja esindaja sõnul jälgitakse EHISe ja raamatupidamisprogrammi SAP andmeid.

Järelevalvemenetluse ajal andmed EHISes parandati.

4.4. AHSi[86] kohaselt peab direktor korraldama õpetajate, tugispetsialistide ja õppejuhi ametikohtade täitmiseks avaliku konkursi. Konkursi korra ja tingimused peab koostama ja kinnitama direktor, olles kuulanud ära hoolekogu arvamuse.

Lasteaial on konkursi kord, mille on kinnitanud direktor[87], kuulates eelnevalt ära hoolekogu[88].

AHS[89] sätestab, et kui õpetaja ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus, kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada lasteaia õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmine ning lapse eeldatavate üldoskuste ja arengutulemuste saavutamine, ja kelle eesti keele oskus vastab keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

Järelevalve ajal muudeti ühe õpetaja tööleping tähtajaliseks.

Direktori sõnul oli kahe õpetajaga sõlmitud tähtajatu tööleping põhjusel, et õpetaja ei olnud nõus tähtajalise töölepingu sõlmimisega. Ühel õpetajal on direktori teadmisel lõpetamata

[83] AHS, § 27 lg 9.
[84] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 6 lg-d 1, 2.
[85] EHIS, 09.02.2026.
[86] AHS, § 27 lg 3.
[87] Direktori 07.12.2023 käskkiri nr 1-7/27-1 „Tallinna Raadiku Lasteaia personali värbamise kord“.
[88] Hoolekogu 27.11.2023 protokoll nr 1-3/9.
[89] AHS, § 27 lg 4.

kõrgharidus, tema tööleping on peatatud, kuid EHISe andmed õpetaja õppimist kõrghariduse tasandil ei tõenda.

4.5. Õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate koostöö ja täienduskoolitus
Õpetaja ja abiõpetaja peavad arendama järjepidevalt oma kutseoskusi. Lasteaia pidaja peab looma võimalused õpetajate ja abiõpetajate kutseoskuste arendamiseks ja eripedagoogiliste kompetentside omandamiseks käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja käesoleva seaduse § 12 lõikes 1 sätestatud eesmärkide täitmiseks[90].

EHISe[91] andmetel on osalenud aastatel 2023–2026 kuus õpetajat pikematel eesti keele metoodilistel ja eelpedagoogika alastel täiendkoolitustel kokku 529 tunni ulatuses (koolituse kestvus 20–280 t). Lühematel (5–15 t) on osalenud kümme töötajat.

Vestluses osalenutest üks õpetaja märkis, et ta osales sel õppeaastal LAK-õppes, kokku neli päeva, mida pidas väga vajalikuks ja kasulikuks. Eripedagoog lisas, et ta osales koolitusel, kuidas toetada eesti keele õppes autismispektriga last. Üks õpetaja käis eelmisel aastal koolitusel eesti keel teise keelena. Vestluses osalenud õpetajate ja abiõpetajate sõnul võimaldatakse neil koolitustel osalemist, kuid osalus sõltub töötaja motivatsioonist.

4.6. Ettepanek direktorile

4.6.1. Kavandada süsteemselt õpetajate ja abiõpetajate eesti keele õpetamise metoodilist enesetäiendamist, võttes arvesse vajadust tõsta õpetajate pädevusi eestikeelse õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel.

4.6.2. Alustada mentorsüsteemiga või mõnes teises vormis toetuse pakkumisega alustavatele õpetajatele, tagamaks neile vajalik ja süsteemne metoodiline tugi õppe- ja kasvatustegevuste ettevalmistamisel ja läbiviimisel.

4.7. Ettepanek pidajale

Võtta pideva vaatluse alla lasteaias toimuv värbamistegevus, eesmärgiga moodustada lähiajal rühmameeskonnad, kelle kvalifikatsioon ja pädevused võimaldaksid tagada lasteaiale seatud eesmärkide täitmise õppe- ja kasvatustöö valdkonnas.

4.8. Ettekirjutused pidajale

4.8.1. Tagada vähemalt ühe täistööajaga õpetaja töötamine igas lasteaiarühmas vastavalt alusharidusseaduse § 11 lõikele 1. Täitmise tähtaeg: 01.06.2026.

4.8.2. Lähtudes alusharidusseaduse § 12 lõikest 6, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 3 ja käesoleva õiendi punktis 4.2 toodud selgitustest, hinnata eripedagoogi teenuse osutamise vajadust lasteaias ja vajaduse olemasolul tagada kvalifikatsioonile vastava eripedagoogi teenuse osutamine. Täitmise tähtaeg: 01.06.2026.

4.8.3. Tagada logopeedilise tugiteenuse tagamine kvalifitseeritud spetsialisti poolt lähtudes alusharidusseaduse § 12 lõikest 6 ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 3. Täitmise tähtaeg: 01.06.2026.

[90] AHS, § 28 lg 2.
[91] EHIS, 09.02.2026.